

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2400548
Matèria	Drets lingüístics
Assumpte	Retolació urbana exclusivament en castellà
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Antecedents

El 14/02/2024 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2400548, (...) (...), en nom de l'associació Plataforma per la Llengua, i domiciliada a València, que s'ajustava a la normativa que regix el funcionament d'esta institució.

De la documentació aportada es podria desprendre una possible vulneració dels drets lingüístics dels ciutadans atés que, segons el promotor d'esta queixa, hi ha cartells i rètols en la via pública de Vinaròs, de competència municipal, escrits exclusivament en castellà.

El 12/12/2022 l'associació Plataforma per la Llengua-Col·lectiu L'Esbarzer va presentar un escrit a l'Ajuntament de Vinaròs en què reclamava canvis en determinats rètols que hi detallava i sol·licitava que es modificaren per uns altres amb text en valencià i, encara que van obtindre resposta, no s'han produït estos canvis.

Una vegada analitzats els fets descrits i la normativa aplicable, observarem que la presumpta inactivitat de la corporació local de Vinaròs podria afectar (sense perjudi del que resultara de la instrucció de la queixa) els drets lingüístics dels ciutadans, cosa que faculta el Síndic de Greuges per a intervenir en este supòsit, segons el que hi ha disposat en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Després d'admetre a tràmit la queixa, i a fi de contrastar el que la persona promotora hi exposava, sol·licitarem a l'Ajuntament de Vinaròs informació sobre els punts que detallem tot seguit:

1. Causes que podrien justificar la falta d'atenció a les peticions rebudes.
2. Mesures que es preveuen adoptar, si és el cas, per a atendre les peticions.

Una vegada transcorregut el termini d'un mes, no s'ha rebut l'informe requerit a l'Ajuntament, ni consta que este haja sol·licitat l'ampliació del termini per a emetre'l.

2 Fonamentació legal

Davant del silenci i la falta de col·laboració de l'Administració municipal de Vinaròs, el Síndic de Greuges no pot deixar de fer una reflexió sobre l'adequat respecte als drets lingüístics dels ciutadans i sobre la cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

Hem de prendre com a punt de partida el mandat establert en l'article 3r de la nostra Constitució, que disposa que el castellà és la llengua oficial de l'Estat i, al seu torn, assenyala que la resta de llengües espanyoles seran també oficials en les comunitats autònomes respectives, de conformitat amb els respectius estatuts.

Així, la nostra norma fonamental ressalta la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya, com a patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial protecció i respecte.

En connexió amb el que disposa la Constitució Espanyola, l'article 6.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià i, d'esta manera, s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics del territori autonòmic o local l'obligació de conèixer i utilitzar les dos llengües oficials, sense que pugua prevaldre l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament del que es disposa en l'Estatut d'Autonomia, estableix, en l'article 2n, que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat Valenciana i de l'Administració pública, com també de la local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenen.

En este sentit, no hi ha dubte sobre la manifesta obligació de les administracions públiques —tant autonòmiques com locals— d'adequar, des d'un punt de vista lingüístic, les vies o els mitjans de comunicació amb els administrats, i facilitar les relacions mútues a través de la implantació efectiva i real d'un règim de cooficialitat de les dos llengües, tal com estableixen la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia i la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià.

3 Conclusions

L'Ajuntament de Vinaròs no ha aportat cap informació sobre l'objecte de la reclamació de la persona interessada, amb la qual cosa ha evidenciat un incompliment de l'article 35 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, reguladora d'esta institució, relatiu a l'obligació de respondre en tots els casos per part dels subjectes investigats.

A més, l'article 39.1.a) de la mateixa Llei 2/2021 estableix el següent:

“Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els següents fets:
a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...)”.

L'Ajuntament de Vinaròs no ha remés a esta institució l'informe requerit amb data 28/02/2024, de manera que s'ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Vinaròs es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment i també en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant de les Corts Valencianes, i en este cas s'hi indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que succeïx.

Per altra banda, la documentació i els detalls aportats pel promotor de la queixa ens permeten sospesar la veracitat de les informacions facilitades i, com que no han sigut contrastades per l'administració investigada, ens permeten realitzar les següents consideracions, tenint en compte únicament el que ha expressat l'interessat.

4 Resolució

Davant del que hem exposat i de conformitat amb el que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem les recomanacions i els recordatoris de deures legals següents dirigits a l'**AJUNTAMENT DE VINARÒS**:

Primer. RECOMANE que adopte totes les mesures que siguen necessàries, incloses les pressupostàries, per a adaptar tots els cartells i rètols de la via pública del municipi al valencià.

Segon. RECORDE el deure legal de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i contestar les recomanacions, els suggeriments o els recordatoris de deures legals efectuats.

Tercer. L'Ajuntament de Vinaròs està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o els suggeriments continguts en la present resolució. Si manifesta la seua acceptació, haurà de fer constar les mesures concretes adoptades i que es preveu adoptar, com també el termini per al seu desenvolupament i execució. La no acceptació haurà de ser motivada.

Quart. S'acorda notificar la present resolució a la corporació local i a la persona interessada, i publicar-la en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana